

Møteprotokoll er endra 26.10.21 i tråd med GK 22/21 i hovudutval for næring sitt møte 26.10.21. Endringa er gjort i sak PS 67/21 Vurdering av søknader utanom etablerte søknadsordningar - overskotsmidlar 2020.

Møteprotokoll

Utval:	Hovudutval for næring
Møtestad:	Thon Hotel Bergen Airport, Kokstadvegen 3, Kokstad
Dato:	06.10.2021
Tid:	12:30-13.30

Følgjande faste medlemmer møte:

Namn	Funksjon	Representerer
Tor André Ljosland	Leiar	KRF
Kine Bratli Dale	Medlem	A
Mark Taylor	Medlem	MDG
Noralv Distad	Medlem	H
Helge Stormoen	Medlem	FRP
Jana Midelfart-Hoff	Medlem	H
Morten Klementsén	Medlem	UA
Aleksander Øren Heen	Medlem	SP
Sigríð Brattabø Handegard	Nestleiar	SP
Karl Vågstøl	Medlem	H
Marianne Sæhle	Medlem	SV
Terje Søviknes	Medlem	FRP

Følgjande varamedlemmer møte:

Namn	Møtte for	Representerer
Eirik Haga	Ikkje vald	A
Tom Hiis Bergh	Ikkje vald	V

Frå administrasjonen møte:

Namn	Stilling
Bård Sandal	Avdelingsdirektør innovasjon og næringsutvikling
Kathrin Jakobsen	Seksjonsleiar for forskning, kompetanse og internasjonalisering
Sølve Sondbø	Seksjonsleiar for grøn vekst, klima og energi
Endre Høgalmen	Seksjonsleiar for naturressursar, landbruk og reiseliv
Ingrid Birkelund	Seksjonsleiar for stad, innovasjon og næringsutvikling
Anne Koch Grønlien	Rådgjevar politisk sekretariat/møtesekretær
Silje Lyngstad	Rådgjevar politisk sekretariat/møtesekretær

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Arkiv- saksnr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 19/21	Godkjenning innkalling og sakliste		
GK 20/21	Godkjenning av møteprotokoll frå møte i hovudutval fr næring 08.09.2021	2020/77170	
	Referatsaker		
RS 49/21	Høve til å halde fjernmøter i 2022 etter at midlertidig lov om unntak frå kommunelova opphevast 01. desember 2021	2021/1290	
RS 50/21	Orientering om arbeidet med Handlingsprogram 2022- 20225 for Berekraftig verdiskaping. Regional plan for innovasjon og næringsutvikling.	2021/27440	
	Skriftlege spørsmål		
SI 8/21	Spørsmål frå Midelfart-Hoff (H) - kassering av frukt	2020/39466	
SI 9/21	Spørsmål frå Taylor (MDG) - om vassverk	2020/39466	
	Politiske saker		
PS 66/21	Høyringsuttale - Forskrift om jakt- og fangsttider 2022-2028	2021/4006	
PS 67/21	Vurdering av søknader utanom etablerte søknadsordningar - overskotsmidlar 2020	2020/72391	

Godkjenningssaker

GK 19/21 Godkjenning innkalling og sakliste

Saksprotokoll i hovudutval for næring - 06.10.2021

Innkallinga og sakslista vart godkjent utan merknader.

GK 20/21 Godkjenning av møteprotokoll frå møte i hovudutval fr næring 08.09.2021

Saksprotokoll i hovudutval for næring - 06.10.2021

Protokoll frå møtet 8. september 2021 vart godkjent utan merknader.

Referatsaker

RS 49/21 Høve til å halde fjernmøter i 2022 etter at midlertidig lov om unntak frå kommunelova opphevast 01. desember 2021

Saksprotokoll i hovudutval for næring - 06.10.2021

Vart referert.

RS 50/21 Orientering om arbeidet med Handlingsprogram 2022-20225 for Berekraftig verdiskaping. Regional plan for innovasjon og næringsutvikling.

Saksprotokoll i hovudutval for næring - 06.10.2021

Vart referert.

Skriftlege spørsmål

SI 8/21 Spørsmål frå Midelfart-Hoff (H) - kassering av frukt

Spørsmål frå representanten Jana Midelfart Hoff (H) til møte i næring 06.10.2021:

Årets frukthøst på Vestlandet har vært svært god, ikke minst hva plommer og epler angår. Dette har imidlertid også bydd på problemer hva distribusjon gjelder. Vi har fått informasjon fra fruktbønder om at blant annet flere tonn med plommer er kastet, fordi videre distribusjon ikke har fungert. Dette har også vært tilfellet tidligere.

At store mengder flott frukt må kasseres, er hverken bærekraftig eller økonomisk hensiktsmessig.

- Har man oversikt over hvor mye frukt som måtte kasseres så langt i år og årsakene til dette?
- Hvordan kan fylket i fremtiden bidra til at dette unngås? Kan man tenke seg etablering av supplerende distribusjonsnettverk, markedsføringskampanjer og tilsvarende?
- Er dette noe man vil se på i samarbeid med fylkets fruktbønder?

Svar på spørsmål:

2021 har vore eit svært godt fruktår i Vestland, med god kvalitet og godt sal. Høge temperaturar i juli og august, gav rask modning for kvar sort, og at det vart stor overlapping mellom sortar. Dette gav store utfordringar for produsentane med å få hausta til rett tid, for fruktmottaka sin kjøle- og pakkekapasitet og for salsapparatet å få omsett frukta medan kvaliteten var god.

Største utfordringa i 2021 var plommer, der mengdene var større enn rekordåret 2019, men med kortare tid å selja på. For alle pakkeria i Vestland tok det om lag 6 veker frå fyrste plommene vart mottekne til siste innlevering. I eit middelsår, er spennet både 7 og 8 veker. Halve plommetonnasjen i Vestland kom inn i løpet av ei veke i 2021. Sjølv om salet var godt og det var

lite på lager helga før, klarde ikkje marknaden å omsetje dei ekstreme mengdene som kom i veke 34. Tonnasjen på kjølelager auka sterkt på mottaka i alle plommedistrikta.

Det varme vêret førde til rask mogning, og mange produsentar makta ikkje å plukke alt ved rett mogningsgrad. Då dei samstundes måtte i gang med å hauste eple og pære, vart difor denne frukta prioritert og resten av plommene vart hengande att. Plommene som var komme inn på lager, fekk gradvis svakare kvalitet på grunn av auka lagringstid, med større utkast som resultat.

Mottaka i Vestland tok imot nær 1500 tonn plommer i 2021. Truleg vart omlag 20% hengande att i hagane på grunn av marknadssituasjonen og varmt, drivande vår. Det vil alltid vere slik når det er varmt i vêret, at ein del plommer er for mogne og må sleppast på bakken under haustinga. Nok arbeidskapasitet kan også vere ei utfordring for ein del produsentar. Det er også ei klar kost/nyttevurdering bak. Det er ofte ikkje lønsamt å hausta plommer til industri. Det største tapet for produsentane ligg på det som er hausta, men som ikkje vert selt. I 2021 utgjorde dette i overkant av 100 tonn, som er vesentleg meir enn i eit normalår. På landsbasis har ein rekna med at det kan seljast 2.000 - 2.300 tonn plomme i ein sesong, og i år var produksjonen vesentleg over dette. I tillegg var sesongen kort og det var ein svært høg tilførsletopp i veke 34.

For å vera leveringsdyktig i alle år, må produsentane rigga produksjonen slik at det i enkelte år blir for store volum. I eple er det godt utbygd vidareforedling til juice og sider, som tek vare på overskotet til ein akseptabel pris for produsentane. Slik vil det også vera i 2021. Utfordringane er vesentleg større i steinfrukt, særleg i plomme. I Hardanger er det starta eit prøveprosjekt med bruk av steinfrukt til industri, gjennom eit nystarta selskap Frukthagen Hardanger AS. I Sogn og Nordfjord har Balholm og Gardsbrenneriet teke imot nokre tonn utsortert vare, men store mengder utsortert vare har gått til dyrefôr eller blitt levert deponi. Uansett bruk, vil alle plommer som er hausta og ikkje blir selde til konsum vera eit stort økonomisk tap for produsentane.

Det vil vera aktuelt å sjå på fellesløyser i Vestland kring dette temaet. Fylkeskommunen har eit godt samarbeid med frukt og bærprodusentane og det vil me utvikle vidare til beste for næringa. Njøs frukt og bærsenter som fylkeskommunen har samarbeidsavtale med, har vore til god hjelp med å skaffe grunnlag for dette svaret.

SI 9/21 Spørsmål frå Taylor (MDG) - om vassverk

Representanten Mark Taylor (MDG) har stilt slikt spørsmål:

Samarbeidsplattforma til posisjonen seier:

Vestland vil vege naturmangfald og miljøvern høgt i saker om vasskraftutbygging. Me vil gjere ei vurdering av dei samla miljøkonsekvensane utover det enkelte prosjekt. Me vil ikkje tillate utbygging av kraftverk, herunder småkraftverk, i verna vassdrag. Eit unntak kan t.d. vere prosjekt som har flaumsikring som hovudargument, eller der utbygginga direkte erstattar bruk av fossile energikjelder.

Hittil har berre ei sak om vasskraftutbygging kome til politisk handsaming:

Hovudutval for næring PS 6/2019 Svoldal kraftverk - høyringsuttale

Delegeringsreglementet seier:

Lov om vassdragsreguleringer av 14. 12. 1917 nr. 17

§ 12. Hovudutval for næring har mynde til å gje uttale i saker om vassdragsregulering, under dette også konsesjonssøknader.

Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energilova) av 29.06. 1990 nr. 50.

§ 2-1 Fylkesutvalet har mynde til å gje uttale til meldingar med konsekvensutgreiingsprogram og konsesjonssøknader.

Fylkeskommunedirektøren har delegert mynde til å gje uttale i enkle og uproblematisk saker.

Fylkeskommunedirektøren har mynde til å til å trekkje seg frå inngått avtale.

Spørsmål:

Kvifor kjem så få saker om vassdragsregulering og konsesjonssøknader til politisk handsaming?

Kor mange «enkle og uproblematisk» saker har fylkesdirektøren gitt uttaler i?

Var naturmangfald og miljøvern vege høgt i uttalene til sakene handsama administrativt?

Var det gjort ei vurdering av dei samla miljøkonsekvensane utover det enkelte prosjekt i uttalene?

Var det gitt positive uttaler til utbygging i verna vassdrag?

Utviklingsplanen seier om *Regional plan med tema knytt til vasskraftutbygging (Sogn og Fjordane 2012)* og *Fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland 2009-2021 (Justert 2013 etter handsaming i Miljøverndepartementet)* at «Retningslinene i planane fungerer godt som grunnlag for vurdering av konsesjonssaker. Planane vert difor vidareførte i denne perioden for å oppretthalde retningslinene, men ein må vurdere desse på nytt i arbeidet med Regional plan for fornybar energi. Det kan vere behov for ei avgrensa oppdatering av kunnskapsgrunnlaget.»

Spørsmål:

Utviklingsplanen seier på side 38 at *Regional plan for fornybar energi* skal ha oppstart i 2021. Når kjem saka om oppstart av *Regional plan for fornybar energi* til politisk handsaming?

Svar frå avdelingsdirektør for innovasjon og næringsutvikling:

Spørsmål 1:

Kvifor kjem så få saker om vassdragsregulering og konsesjonssøknader til politisk handsaming?

Svar:

Det har kome færre nye vasskraftsaker til Vestland fylke for uttale siste to åra enn det har vore tidlegare. Det var mange saker fremma for nokre år sidan for å rekke fristen for å få elsertifikat, der siste frist for idriftsetting av anlegg som kan delta i ordninga med elsertifikater er 31.12.2021. I 2021 har NVE fokusert mykje på revisjonar av vilkår på eldre konsesjonar. To slike saker har vore til handsaming hjå FUV tidlegare i år og det er planen at tre slike saker skal handsamast i FUV, som er vedtaksmynde i desse sakene, i november. Grunnen til at dei berre er meldt opp i FUV er at høyringsfristen frå NVE ikkje har tillate handsaming i begge utvala.

Spørsmål 2:

Kor mange «enkle og uproblematisk» saker har fylkesdirektøren gitt uttaler i?

Svar:

Dei sakene knytt til vasskraft det er absolutt flest av er detaljplanar, og endring av desse, der NVE ber fylkeskommunen uttala seg fagleg til planen. Desse har me hatt nokre av i år. Typisk ber NVE fylkeskommunen uttala seg med omsyn til kulturminne i tilknytning til planområdet som ikkje er avklart i konsesjonsprosessen, og vassdrag som ikkje fører anadrom laksefisk, kreps og haustbare artar av innlandsfisk som ikkje er trua. Det er ikkje handsama nye vasskraftkonsesjonar i år. Viss planen er innom andre tema fylkeskommunen har kunnskap om kan vi uttala oss til dette òg. Sjølv om ikkje NVE ber spesifikt om dette.

Spørsmål 3:

Var naturmangfald og miljøvern vege høgt i uttalene til sakene handsama administrativt?

Svar:

Desse tema skal avklarast så langt det er mogeleg i konsesjonen. Vi ynskjer at alle konsesjonar, så langt det let seg gjere, skal handsamast politisk. På detaljplanane innom gjeve konsesjon uttalar vi oss hovudsakleg på våre ansvarsområde, men kan støtte Statsforvaltaren i sine faglege utgreiingar om naturmangfaldet i planområdet.

Spørsmål 4:

Var det gjort ei vurdering av dei samla miljøkonsekvensane utover det enkelte prosjekt i uttalene?

Svar:

Dette er vanskeleg å vurdere ved nye saker i dag fordi det i kvar enkelt sak ikkje er krav om å gjere utgreiingar utover arealet i konsesjonen. Nokre år har NVE sendt ut mange søknadar i eit område med felles høyringsfrist og felles handsaming. På grunn av få søknadar så langt i år har ikkje dette skjedd i år. Det er heller ikkje noko god oversikt over miljøstatusar og ulike innverknadar på desse frå etablert og planlagt vasskraft.

Spørsmål 5:

Var det gitt positive uttaler til utbygging i verna vassdrag?

Svar:

Nei.

Spørsmål 6:

Utviklingsplanen seier på side 38 at Regional plan for fornybar energi skal ha oppstart i 2021. Når kjem saka om oppstart av Regional plan for fornybar energi til politisk handsaming?

Svar:

Det skal engasjerast ei stilling for å laga denne planen. Rekrutteringsfasen er godt i gang. Noko utgreiingsarbeid er alt i gang i samband med prosjektet « Grøn region Vestland». Arbeidet med planprogrammet startar opp i år. Utkast til Planprogram kan ventast til politisk handsaming fyrste del av 2022.

Politiske saker

PS 66/21 Høyringsuttale - Forskrift om jakt- og fangsttider 2022-2028

Forslag til innstilling

1. Vestland fylkeskommune støttar dei føreslegne endringane i forskrifta, med unntak av innskrenka jakttid på kråke.
2. Vestland fylkeskommune viser til at Miljødirektoratet har gitt høve til å kome med innspel på heile forskrifta, og føreslår utvida jakttid på hjort, avgrensa til innmark, i periodane 20.08.-31.08. og 01.01.-31.01. Den utvida jakttida vert grunngitt med behov for betre høve til å ta ut hjort som gir beiteskade. Avgrensinga av den utvida jakta til innmark er av omsyn til andre naturbruksinteresser og ro for dyra.
3. Vestland fylkeskommune føreslår at jakttida på hjort vert sendt på ny høyring i Vestland fylke med to alternativ, enten uendra jakttid på hjort i fylket eller utvida jakttid som føreslått i vedtaket pkt 2.

Saksprotokoll i hovudutval for næring - 06.10.2021

Aleksander Øren Heen (Sp) sette fram slikt forslag:

«Tillegg punkt 2:

Vestland fylke er uroa for konsekvensane av veksande hjortebestand i fylket. Fylkeskommunen meiner miljødirektoratet må vurdere andre regulatoriske verkemiddel enn jakttid for å redusere hjortebestandane.»

Avrøysting

Innstillinga vart samrøystes vedteke.

Heen sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Vestland fylkeskommune støttar dei føreslegne endringane i forskrifta, med unntak av innskrenka jakttid på kråke.
2. Vestland fylkeskommune viser til at Miljødirektoratet har gitt høve til å kome med innspel på heile forskrifta, og føreslår utvida jakttid på hjort, avgrensa til innmark, i periodane 20.08.-31.08. og 01.01.-31.01. Den utvida jakttida vert grunngitt med behov for betre høve til å ta ut hjort som gir beiteskade. Avgrensinga av den utvida jakta til innmark er av omsyn til andre naturbruksinteresser og ro for dyra. Vestland fylke er uroa for konsekvensane av veksande hjortebestand i fylket. Fylkeskommunen meiner miljødirektoratet må vurdere andre regulatoriske verkemiddel enn jakttid for å redusere hjortebestandane.
3. Vestland fylkeskommune føreslår at jakttida på hjort vert sendt på ny høyring i Vestland fylke med to alternativ, enten uendra jakttid på hjort i fylket eller utvida jakttid som føreslått i vedtaket pkt. 2.

PS 67/21 Vurdering av søknader utanom etablerte søknadsordningar - overskotsmidlar 2020

Forslag til vedtak

1. Det vert sett av 600 000 kr til prosjektet «Redusert klimaavtrykk frå vestlandsjordbruket» for 2023-2024. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjere endeleg vedtak om støtte når status for åra 2021 og 2022 er kjent, og på bakgrunn av ei tydeleg forankring og samarbeid i partnerskapen.
2. Det vert sett av inntil 3,5 mill kr til støtte til fellespakkeri for frukt og bær i Nordfjord, jf søknad frå Innvik Fruktagler. Dette føreset støtte frå andre aktørar, jf finansieringsplanen. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjere endeleg vedtak om støtte, og høve til å setje nærmare vilkår for støtta.
3. Det vert sett av inntil 2,25 mill kr til eit sams Vestlandsprosjekt der landbrukspartnerskapen skal løfte satsinga på frukt, bær og grønt i Vestland. Hovudutvalet vil ta stilling til innretninga av dette prosjektet i form av ei eiga sak.
4. Invest in Bergen vert tildelt inntil 450 000 kr til prosjektet «Ocean Innovation Showroom» - eit visningsenter for havnasjonen Norge, fase 2.
5. Stad kommune vert tildelt inntil 500 000 kr til prosjektet «Ringverknadar Stad Skipstunnel fase 1», under føresetnad av at dei tre kommunane i prosjektet også går inn med midlar.
6. Det vert sett av 500 000 kr til støtte til konferansar. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å tildele desse midlane.
7. Det vert sett av inntil 200 000 kr til å støtte mindre søknader. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å tildele desse midlane.
8. Dei resterande 2 mill kr vert disponert i seinare sak i hovudutval for næring.
9. Fylkeskommunedirektøren får høve til å setje nærmare vilkår i tilskotsbrev.

Saksprotokoll i hovudutval for næring - 06.10.2021

Karl Vågstøl (H) sette fram slikt forslag på vegne av alle partia:

«Alternativ til punkt 8:

Dei resterande 1.75 mill. kr vert disponert til marin satsing. Tildeling til Stad skipstunnel vert auka med kr 250.000 frå kr. 500 000 til kr. 750 000.»

Avrøysting

Innstillinga vart samrøystes vedteke.

Ljosland sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Det vert sett av 600 000 kr til prosjektet «Redusert klimaavtrykk frå vestlandsjordbruket» for 2023-2024. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjere endeleg vedtak om støtte når status for åra 2021 og 2022 er kjent, og på bakgrunn av ei tydeleg forankring og samarbeid i partnerskapen.
2. Det vert sett av inntil 3,5 mill kr til støtte til fellespakkeri for frukt og bær i Nordfjord, jf søknad frå Innvik Fruktagler. Dette føreset støtte frå andre aktørar, jf finansieringsplanen. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjere endeleg vedtak om støtte, og høve til å setje nærmare vilkår for støtta.

3. Det vert sett av inntil 2,25 mill kr til eit sams Vestlandsprosjekt der landbrukspartnerskapen skal løfte satsinga på frukt, bær og grønt i Vestland. Hovudutvalet vil ta stilling til innretninga av dette prosjektet i form av ei eiga sak.
4. Invest in Bergen vert tildelt inntil 450 000 kr til prosjektet «Ocean Innovation Showroom» - eit visningscenter for havnasjonen Norge, fase 2.
5. Stad kommune vert tildelt inntil 500 000 kr til prosjektet «Ringverknadar Stad Skipstunnel fase 1», under føresetnad av at dei tre kommunane i prosjektet også går inn med midlar.
6. Det vert sett av 500 000 kr til støtte til konferansar. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å tildele desse midlane.
7. Det vert sett av inntil 200 000 kr til å støtte mindre søknader. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å tildele desse midlane.
8. Dei resterande 1.75 mill. kr vert disponert til marin satsing. Tildeling til Stad skipstunnel vert auka med kr 250.000 frå kr. 500 000 til kr. 750 000.
9. Fylkeskommunedirektøren får høve til å setje nærmare vilkår i tilskotsbrev